

Цитування:

Засядьвовк О. А. Ціннісні властивості сучасної івент-практики в науково-практичному дискурсі. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2023. № 3. С. 45–49.

Засядьвовк Ольга Андріївна,
аспірантка Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0003-0128-049X>
Kofanovamail@gmail.com

Zasyadvovk O. (2023). Value Properties of Modern Event Practice in Scientific and Practical Discourse. National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal, 3, 45–49 [in Ukrainian].

ЦІННІСНІ ВЛАСТИВОСТІ СУЧАСНОЇ ІВЕНТ-ПРАКТИКИ В НАУКОВО-ПРАКТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Мета статті – дослідити наукові підходи до розуміння ціннісних властивостей та їх практичного прояву в організації та проведенні сучасної івент-практики. **Методологія дослідження.** Для досягнення мети було використано загальнонаукові принципи систематизації та узагальнення окресленої проблеми, а саме: прояву ціннісних властивостей у сучасних івент-практиках. Використання таких методів дало змогу виокремити й науково обґрунтувати наукові дискурси до розуміння змісту поняття «ціннісні властивості». Мета та завдання статті зумовили застосування аксіологічного підходу, що дало можливість виявити в розглянутих теоріях міждисциплінарних характер до осмислення ціннісних підходів у науково-практичному дискурсі. Використання аналітичного методу сприяло виявленню концептуальних засад щодо подальших культурологічних перспектив осмислення феномену цінностей, їх властивостей у практичного прояві при організації та проведенні сучасних івент-практик. **Наукова новизна** полягає у виявленні феномену пріоритетності ціннісних властивостей сучасних івент-практик. **Висновки.** Доведено, що професійно спланована тематична спрямованість сучасної івент-практики дає змогу забезпечити різноманітні людські цінності – від індивідуальних до національних. Перед організаторами сучасних івент-практик постає завдання чіткого розуміння ціннісних властивостей створюваного ними івенту, їх домінуючої пріоритетності. Алгоритм дій при проведенні різних івент-заходів має враховувати національні ціннісні орієнтири для різних цільових аудиторій, до яких можна віднести: володіння українською мовою, патріотична самосвідомість, честь, гідність, шанобливе ставлення до національної та державної символіки, збереження культурних традицій українського народу та сприяння щодо їх популяризації по всьому світові. А отже, сучасна івент-практика має враховувати ціннісні пріоритети розвитку України. Ціннісна властивість сучасної івент-практики має визначатися через місію, цілі та поставлені завдання, які мають бути чітко визначеними та зрозумілими. Свобода, добро, мир, честь і гідність, патріотизм, сміливість та довіра мають стати невід'ємним елементом культуротворчої результативності сучасної івент-практики. Професійно зорієнтована ціннісна властивість івент-практик дасть змогу забезпечити її високоефективний потенціал у забезпеченні культурних прав та свобод людини. Теоретично доведено пріоритетність наукового осмислення ціннісних властивостей івент-практик у сучасному культурологічному знанні.

Ключові слова: цінність, ціннісна проблематика, івент-практика, ціннісні властивості, ціннісні орієнтири.

Zasyadvovk Olga, Postgraduate Student, National Academy of Culture and Arts Management

Value Properties of Modern Event Practice in Scientific and Practical Discourse

The purpose of the article is to investigate scientific approaches to the understanding of value properties and their practical manifestation in the organisation and conduct of modern event practice. **Research methodology.** To achieve the goal, general scientific principles of systematisation and generalisation of the outlined problem were used, namely, the manifestation of valuable properties in modern event practices. The use of such methods helped to distinguish and scientifically substantiate scientific discourses to understand the meaning of the concept of "value properties". The purpose and objectives of the article determined the application of an axiological approach, which allowed revealing the interdisciplinary nature of the considered theories to the understanding of value approaches in practical scientific discourse. The use of the analytical method enabled revealing the conceptual principles regarding further cultural perspectives of understanding the phenomenon of values, their properties in practical manifestation during the organisation and conduct of modern event practices. **The scientific novelty** lies in the discovery of the phenomenon of prioritising the value properties of modern event practices. **Conclusions.** The article proves that the

professionally planned thematic orientation of modern event practice allows ensuring a variety of human values, from individual to national. Organisers of modern event practices face the task of clearly understanding the value properties of the event they are creating, their dominant priority. The algorithm of actions when conducting various events should take into account national value guidelines for various target audiences, which include mastery of the Ukrainian language, patriotic self-awareness, honour, dignity, respectful attitude to national and state symbols, preservation of cultural traditions of the Ukrainian people and promotion regarding their popularisation throughout the world. Therefore, modern event practice should take into account the value priorities of Ukraine's development. The valuable property of modern event practice should be determined through the mission, goals and objectives, which should be clearly defined and understood. Freedom, goodness, peace, honour and dignity, patriotism, courage and trust should become an integral element of the cultural effectiveness of modern event practice. The professionally oriented value property of the event-practice will ensure its highly effective potential in ensuring cultural rights and human freedoms. The priority of the scientific understanding of the value properties of event-practices in modern cultural knowledge has been theoretically proven.

Keywords: value, value issues, event practice, value properties, value orientations.

Актуальність теми дослідження. Цінності як важлива категорія людського буття в буденному житті українців набувають особливого значення у зв'язку з тими викликами, з якими зіткнулося українське суспільство. Відбувається активна трансформація ціннісних орієнтирів і підходів до організації як власного буття, так і країни загалом.

Цінності як потужна культуротворча компонента свідчать про духовно-смыслові горизонти розвитку людини, суспільства, країни тощо. Ціннісні орієнтири відображають потреби громадян різних соціально-вікових, демографічних категорій у різноманітних засобах забезпечення їх персональних і колективних потреб. Ціннісна властивість будь-яких практик постає своєрідним матеріалізуючим засобом у забезпеченні якості людського життя. Ціннісний підхід дає змогу захистити культурно-ідентичні особливості та відновити життєві ресурси в їх глобально-локальних вимірах.

Цінність як результативна категорія наявна й в організації та проведенні різноманітних івент-практик. Саме ціннісно орієнтована івент-практика у своєму феноменологічному потенціалі здатна забезпечити для людини гідне життя. Професійно зорієнтована ціннісна властивість івент-практики дасть змогу забезпечити для її споживача відчуття поваги до себе, власної гідності та значущості, отримати задоволення від культурної послуги, тим самим забезпечити свої культурні права та свободи.

Особливого значення ціннісно орієнтована івент-практика набуває під час російського вторгнення в Україну. Саме на часі є створення і проведення івент-практик, які дозволять підтримати морально, емоційно й духовно українців. Ціннісна властивість і зорієнтованість сучасної івент-практики виступає потужним реабілітаційним

інструментарієм у відновленні ментального здоров'я.

Мета статті – дослідити наукові підходи до розуміння ціннісних властивостей та їх практичного прояву в організації та проведенні сучасної івент-практики.

Виклад основного матеріалу. Ціннісна проблематика є одним із ключових об'єктів наукового осмислення, оскільки питання таких орієнтирів і властивостей людського буття потребує активних практичних трансформацій. Звертаємо увагу на те, що проблематика цінностей, ціннісних орієнтирів та властивостей є багатовимірною, адже цінності є предметом розгляду багатьох наукових течій. Доволі активного розвитку набувають міждисциплінарні дослідження ціннісних трансформацій, що дає змогу концептуально переосмислити їх практичне впровадження, ефективність і результативність.

Пріоритетного наукового осмислення набувають цінності, їх феномен у дискурсі верховенства права та процесів державотворення. Так, у межах теорії держави і права цінність розглядають як певну межу прав і свобод людини, соціуму та суспільства. М. Осядла, досліджуючи свободу як цінність права, зазначає, що «право виступає як міра, що визначається первинною соціальною цінністю, право є проявом свободи, а свобода реалізується за допомогою таких правових цінностей, як суб'єктивні права та юридичні обов'язки, гарантована нормами права та забезпечується державою» [7]. Вчена наголошує, «що перед аксіологічним виміром свободи у праві є суперечлива природа вищих загальнолюдських і відповідних їм правових цінностей, що ціннісна характеристика свободи в праві спрямована на подолання «відчуження» людини у сфері права та сприйняття права як результату власної творчості особистості, де свобода стає

цінністю для окремої людини, певного соціуму та суспільства в цілому» [7].

Осмилюючи взаємовпливи культури й людини через призму проблематики свобод та прав людини, культуролог О. Копієвська акцентує на конституційних засадах ціннісних орієнтирів. Саме в Конституції людина в її гідності, свободі постає як найважливіша цінність, а права людини – як велика цінність для самої людини [3, 58].

Розглядаючи сучасну державу як цінність, науковці виокремлюють її ідеологічний та методологічний контекст. На думку М. Серебра, саме на ідеологічному етапі «ціннісний аспект держави завжди нівелювався і підмінявся ідеологією, яка була визначальною за того чи іншого історичного періоду, цінність держави або гіперболізувалася, або занадто нівелювалася» [9].

Ю. Шайгородський, досліджуючи цінності як детермінанти суспільного розвитку, наголошує на важливості розгляду такого питання через предметну галузь самого розуміння феномену цінностей. Так, вчений розглядає цінності крізь «призму користі і здатності задовольняти різноманітні потреби людини; як ідеал, до якого прагне людина; як норму, якої необхідно дотримуватися; як значущість чогось для особистості, соціальної групи, суспільства» [10, 220].

Теоретичне осмислення цінностей дослідники здійснюють з погляду глобальних геокультурних трансформацій. В. Нікітенко, досліджуючи геокультурні цінності в умовах сучасного світового розвитку, характеризує ціннісно-сміслову поле планетарного життя з погляду посилення конфліктогенності сучасного соціального світу, що впливає і на формування нової планетарної геокультури [6]. Так, глобальні трансформаційні процеси негативно впливають на розвиток локальних культур, поглинаючи їх ідентичність та цінності. Особливо вразливою категорією є молодь.

Ціннісно орієнтовані культурні блага, послуги, івент-практики у своєму культуротворчому потенціалі здатні регулювати характер життєдіяльності різних соціально-вікових категорій споживачів культурних послуг, робити самостійний вибір нею тих чи інших цінностей, які характерні для їх громадянської належності. Визначені основні засади, цілі та напрями культурної політики в будь-якій державі мають чітко відображати ціннісні пріоритети та бути спрямовані на активні державно-управлінські

орієнтації, які б відповідали національним цінностям.

Особливого значення набувають цінності в культурі, вивчення і осмислення яких є пріоритетними для культурологічного знання. Переважно вчені розглядають цінності як елемент духовної культури. Цінності тут виступають як регулятори адаптації та поведінки людини в системі соціокультурних відносин. Цінності в культурі постають як потужний комунікаційний інструмент для передачі ціннісних властивостей культурних традицій, звичаїв тощо.

У такому науковому дискурсі слід звернутися до досліджень О. Ременець, яка, розглядаючи джерела цінностей української культури, акцентує на важливості наукового осмислення предметного поля культури та формування цінностей. На думку вченої, саме «через систему цінностей і ідей, що служать для регулювання поведінки людини, і визначається культура. Культура виступає своєрідним підсумком всієї різноманітної діяльності людини, як сукупність матеріальних і духовних цінностей, як складна ієрархія ідеалів і сенсу, значущих для конкретного суспільного організму. З позицій ціннісного підходу, культура є не що інше, як реалізація ідеально-ціннісної мети, предметний світ, узятий під кутом зору його значення для людини. Культура є цементам будівлі суспільного життя, а цінності – осередком духовного життя суспільства. Культура – це система перекладу цінностей сьогодення в буття людини, у зміст її життєдіяльності» [8].

О. Копієвська, досліджуючи моделі культурних трансформацій, визначає особливості і пріоритетність ціннісних трансформацій у культурі. На думку науковиці, «системи цінностей трансформуються під впливом глобальних змін: з одного боку, відбувається знецінення деяких установок, правил, принципів, норм, моделей поведінки; з іншого боку, формуються універсальні цінності, які, навіть будучи блоковані в усталеному середовищі, знаходять допоміжні, опосередковані форми для свого розвитку» [4, 153].

Як слушно наголошує В. Дряпіка, при виявленні орієнтацій молоді на цінності музичної культури саме «на основі ціннісних орієнтацій можна судити про рівень соціального, естетичного, художнього розвитку особистості, де художнє, зокрема музичне, виховання є дійовим засобом формування ціннісних установок, які завжди тісно пов'язані з певними напрямками

мистецтва. Формування ціннісних орієнтацій молоді вимагає боротьби зі споживацькою психологією, потворними формами культури, пропагандою жорстокості, насильства, непристойності, оскільки це заперечує розвиток особи як суб'єкта і об'єкта естетичних стосунків» [2, 11].

Важливим інструментарієм забезпечення ціннісних орієнтацій молоді є івент-практика, ефективність якої залежить від професійного осмислення, виявлення та врахування факторів, які впливають на формування ціннісних орієнтацій сучасної молоді.

Визначального статусу ціннісна складова івент-практики набуває сьогодні. Так, вчені, практики та різні представники громадськості одностайні в думці про важливість та пріоритетність патріотизму як вищої цінності.

Визначаючи та характеризуючи сім наукових позицій у національно-патріотичному вихованні з погляду патріотизму як цінності, український вчений І. Бех наголошує, що «про особистість, а саме володаря патріотизму як вищої цінності можна говорити лише тоді, коли ця цінність у духовній структурі особистості є провідною, посідає вищі щаблі, тобто є по-справжньому розвиненою. Тож цінності, які входять до структури патріотизму (діяльнісна відданість народу, Батьківщині, державі, моральна стійкість, готовність до самопожертви, почуття власної гідності), повинні вартувати для особистості вище за всі інші, бути важливішими за них» [1, 9]. На думку вченого, «саме патріотичні суб'єкт-суб'єктні відносини мають об'єктивуватися в почутті «ми – партнери» за мірою та цінністю єдиного для них патріотичного почуття. За такого стану вершинна цінність патріотизму стає нездоланим оберегом і її самої, і нації, що робить життя особистості високосмисловим» [1, 11].

Отже, цінності, які входять до структури патріотизму, мають бути враховані при організації та проведенні різноманітних івентів. Чітко визначені ціннісні властивості сучасних івент-практик здатні виховати патріота, з певними духовними та моральними принципами своєї життєдіяльності. Патріотизм у такому контексті ми розглядаємо як відповідальне ставлення людини до збереження національної культури та її здатність до захисту честі, свободи України.

Українське сьогодні актуалізує питання щодо патріотично-ціннісних орієнтацій у системі виховання молоді. Так, розроблена система національно-патріотичного виховання

передбачає комплексну систему й цілеспрямовану діяльність зацікавлених органів державної влади, освітніх закладів, громадських організацій, сім'ї та інших соціальних інститутів щодо формування в молодого покоління високої патріотичної свідомості. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації. Одним з головних завдань національно-патріотичного виховання є утвердження у свідомості та почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України [5].

Отже, цінність як важлива категорія сучасного буття українця є пріоритетною при організації різноманітних івент-практик. Адже івент-практика є тим дієвим культуротворчим інструментом, який зорієнтує споживача культурної послуги на ціннісні пріоритети розвитку країни.

Висновки. Отже, професійно спланована тематична спрямованість сучасної івент-практики дає змогу забезпечити різноманітні людські цінності – від індивідуальних до національних. Перед організаторами сучасних івент-практик постає завдання чіткого розуміння ціннісних властивостей створюваного ними івенту, їх доміантної пріоритетності. Алгоритм дій при проведенні різних івент-заходів має враховувати національні ціннісні орієнтири для різних цільових аудиторій, до яких можна віднести: володіння українською мовою, патріотична самосвідомість, честь, гідність, шанобливе ставлення до національної та державної символіки, збереження культурних традицій українського народу та сприяння в їх популяризації по всьому світу. А отже, сучасна івент-практика має враховувати ціннісні пріоритети розвитку України. Ціннісна властивість сучасної івент-практики має бути визначена через місію, цілі та поставленні завдання – чіткі та зрозумілі. Свобода, добро, мир, честь і гідність, патріотизм, сміливість та довіра мають стати невід'ємним елементом культуротворчої результативності сучасної івент-практики. Професійно зорієнтована ціннісна властивість івент-практик дасть можливість забезпечити її високоефективний потенціал у забезпеченні культурних прав та свобод людини.

Література

1. Бех І. Д. Патріотизм як цінність. 7 наукових позицій у національно-патріотичному вихованні. *Управління освітою*. 2018. № 6. С. 9, 11.
2. Дряпіка В. Орієнтації студентської молоді на цінності музичної культури. *Наукові записки. Педагогічні*. 1999. Вип. XVIII. С. 11.
3. Копієвська О. Р. Культура і людина: проблема свободи в сучасному світі. *Культурологічна думка*. 2009. С. 57–61. URL: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD6_Kopiiivska.pdf (дата звернення: липень 2023 р.).
4. Копієвська О. Р. Моделі соціокультурних трансформацій. *Культура народів Причорномор'я*. 2013. № 265. С. 151–155.
5. Національно-патріотичне виховання / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robota-ta-zahist-prav-ditini/nacionalno-patriotichne-vihovannya> (дата звернення: липень 2023 р.).
6. Нікітенко В. О. Геокультурні цінності в умовах сучасного світового розвитку: соціально-філософський вимір. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. 2013. № 54. С. 266–280.
7. Осядла М. В. Свобода як цінність права (теоретико-правовий аспект): дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2016. 202 с.
8. Ременець О. В. Витоки цінностей української культури. *Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія*. 2013. № 2. С. 112–115.
9. Серебро М. В. Сучасна держава як цінність: загальнотеоретичне дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень. Одеса, 2017. 200 с.
10. Шайгородський Ю. Цінності як детермінанти суспільного розвитку. *Сучасна українська політика*. 2012. Вип. 26. С. 219–228.

References

1. Beh, I. D. (2018). Patriotism as a value. 7 scientific positions in national-patriotic education. *Management of education*, 6 [in Ukrainian].
2. Dryapika, V. (1999). Orientation of student youth on the values of musical culture. *Proceedings. Pedagogical*, XVIII, 11 [in Ukrainian].
3. Kopievska, O. R. (2009). Culture and man: the problem of freedom in the modern world. *Cultural thought*, 57–61. Retrieved from: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD6_Kopiiivska.pdf [in Ukrainian].
4. Kopievska, O. R. (2013). Models of sociocultural transformations. *Culture of the peoples of the Black Sea region*, 265, 151–155 [in Ukrainian].
5. National-patriotic education / Ministry of Education and Science of Ukraine. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robota-ta-zahist-prav-ditini/nacionalno-patriotichne-vihovannya> [in Ukrainian].
6. Nikitenko, V. O. (2013). Geocultural values in the conditions of modern world development: socio-philosophical dimension. *Humanitarian Bulletin ZDIA*, 54, 266–280 [in Ukrainian].
7. Osyadla, M. V. (2016). Svoboda as the value of law (theoretical and legal aspect): diss. ... candidate law of science. Kyiv, 202 [in Ukrainian].
8. Remenets, O. V. (2013). Origins of values of Ukrainian culture. *Bulletin of the National Aviation University. Philosophy. Culturology*, 2, 112–115 [in Ukrainian].
9. Serebro, M. V. (2017). The modern state as a value: a general theoretical study: dis... Ph.D. law Sciences: 12.00.01 – theory and history of the state and law; history of political and legal students. Odesa, 200 [in Ukrainian].
10. Shaigorodskyyi, Yu. (2012). Values as determinants of social development. *Modern Ukrainian politics*, 26, 219–228 [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 11.07.2023
Отримано після доопрацювання 15.08.2023
Прийнято до друку 23.08.2023*